ליבריה

ASHRA
The Israel Foreign Trade Risks Insurance Corporation Ltd.
החברה הישראלית לביטוח סיכוני סחר חוץ בע"מ

מחלקת ניהול סיכונים

דצמבר 2023

	דירוג	תחזית	מתאריך	אשרור אחרון
אשרא	7/7	...	...	...
OECD	7/7	...	ינואר 1999	...
Fitch	...	...	...	...
Moody's	...	...	...	...
S&P	...	...	...	...

שוכנת בחוף המערבי של אפריקה, גובלת עם סיירה לאון, גינאה, חוף השנהב והאוקיינוס האטלנטי.

נתונים כלליים:

אוכלוסייה:	5.3 מיליון איש (הערכה לשנת 2022)
שטח:	111.4 אלף קמ"ר
עיר בירה:	מונרוביה
תמ"ג לנפש:	755 דולר (הערכה לשנת 2022)
משאבי טבע:	עפרות ברזל, עץ, יהלומים וזהב.
שפה רשמית:	אנגלית
מטבע:	דולר ליברי (LD)

נקודות חוזק

- משאבי טבע רבים ומגוונים
- תמיכה כספית מהקהילה הבינלאומית
- חברה בקהילה הכלכלית של מדינות מערב אפריקה (ECOWAS)

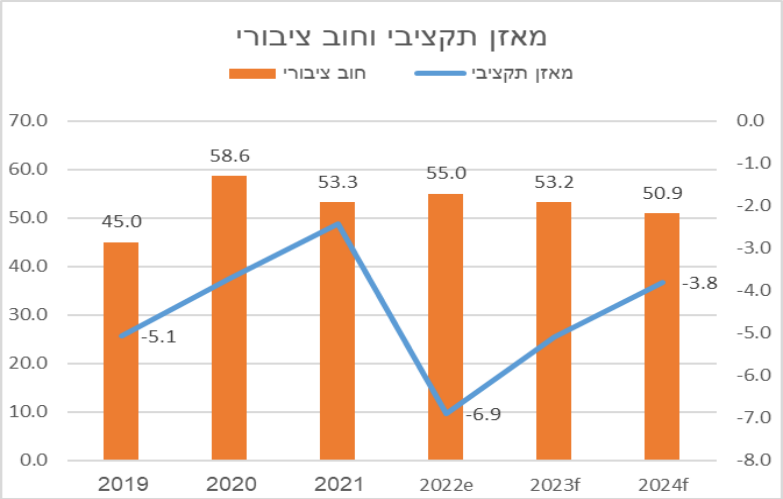
סיכונים ואתגרים

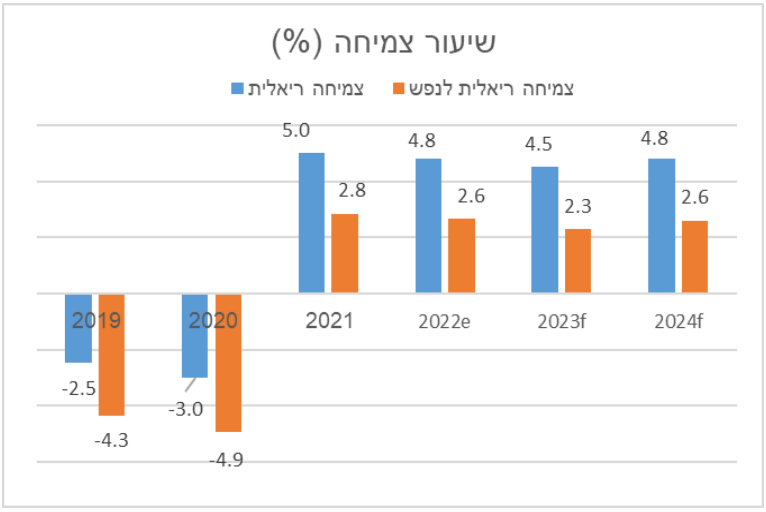
- תשתית לקויה
- עוני, אבטלה, ליקויים בחינוך ובבריאות
- גירעון פיסקלי ושוטף גבוהים
- היסטוריה של מלחמות אזרחים
- רמות שחיתות גבוהות
- תלות גבוהה במענקים

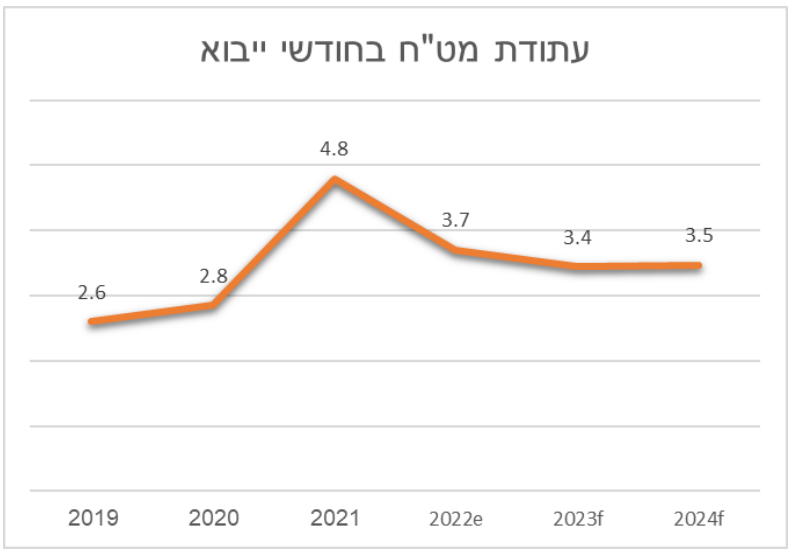
מדד השחיתות, ארגון TI (2022)	142/180
מדד הפיתוח האנושי (HDI), האו"ם (2021)	179/189
מדד הדמוקרטיה (EIU, 2022)	86/167 Hybrid regime
DSA (2022)	High

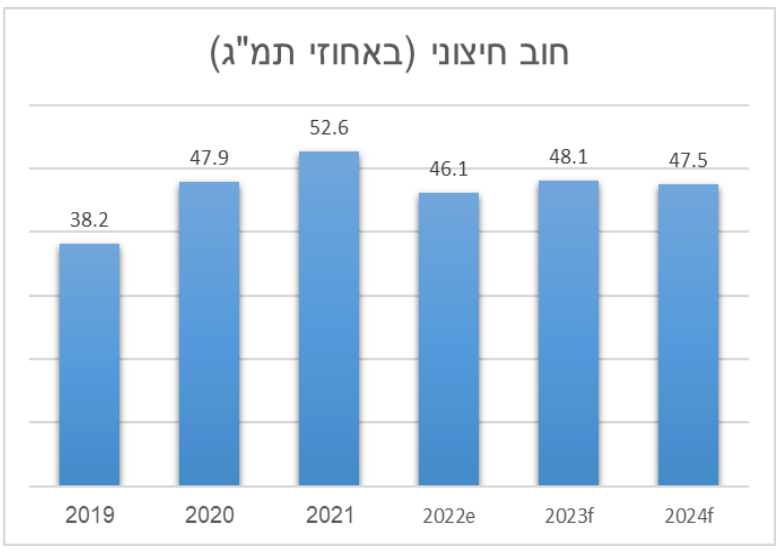
מדדים כלכליים:

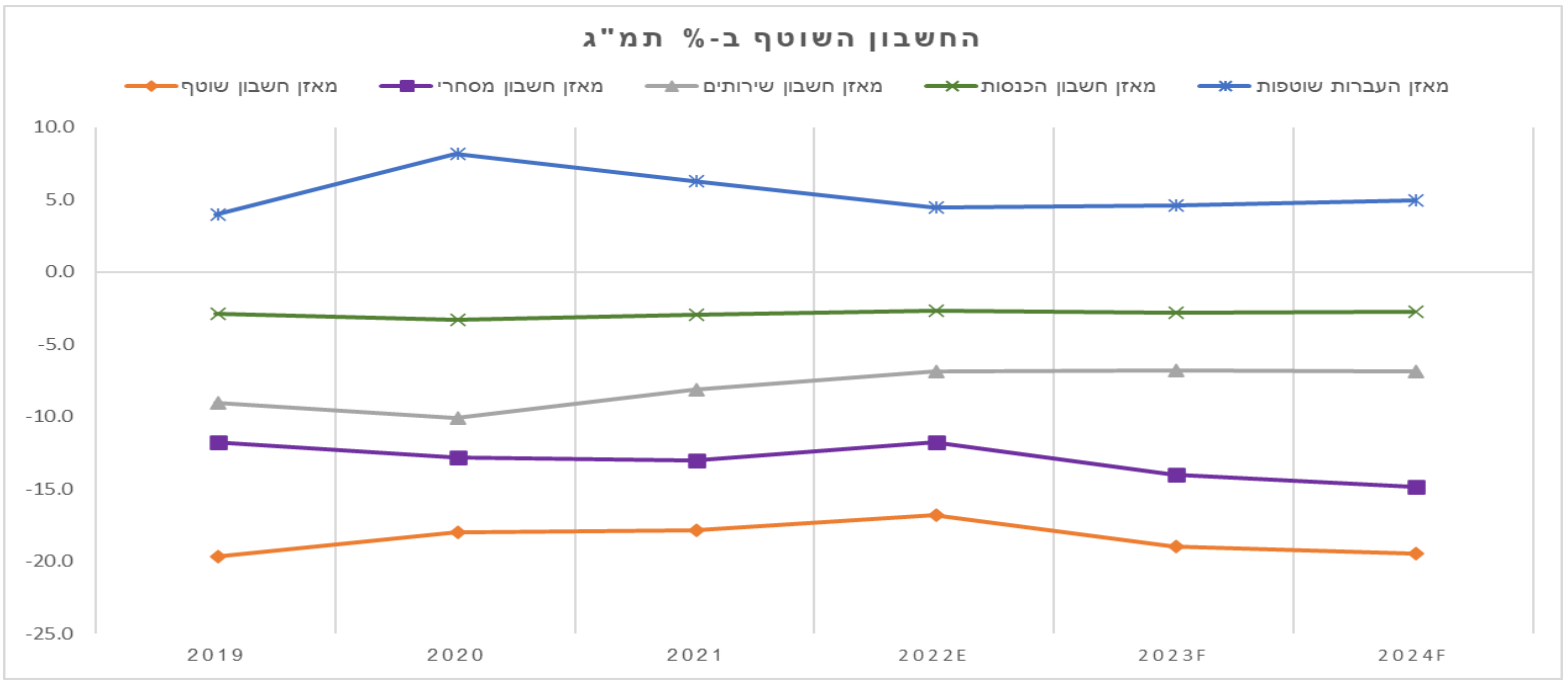
	2019	2020	2021	2022f	2023f	2024f
אינפלציה (ממוצע %)	27.0	17.0	7.8	7.6	11.2	9.2
צמיחה ריאלית (%)	-2.5	-3.0	5.0	4.8	4.5	4.8
מאזן תקציבי (% מהתמ"ג)	-5.1	-3.7	-2.4	-6.9	-5.1	-3.8
חוב ציבורי (% מהתמ"ג)	45.0	58.6	53.3	55.0	53.2	50.9
מאזן החשבון השוטף (% מהתמ"ג)	-19.7	-18.0	-17.8	-16.8	-19.0	-19.5
חוב חיצוני (% מהתמ"ג)	38.2	47.9	52.6	46.1	48.1	47.5
עתודות מט"ח (בחודשי יבוא)	2.6	2.8	4.8	3.7	3.4	3.5

מאזן תקציבי וחוב ציבורי
חוב ציבורי
מאזן תקציבי
70.0
60.0
50.0
40.0
30.0
20.0
10.0
0.0
0.0
-1.0
-2.0
-3.0
-4.0
-5.0
-6.0
-7.0
-8.0
45.0
58.6
53.3
55.0
53.2
50.9
-5.1
-6.9
-3.8
2019
2020
2021
2022e
2023f
2024f

שיעור צמיחה (%)
צמיחה ריאלית
צמיחה ריאלית לנפש
5.0
2.8
4.8
2.6
4.5
2.3
4.8
2.6
-2.5
-4.3
-3.0
-4.9
2019
2020
2021
2022e
2023f
2024f

עתודת מט"ח בחודשי ייבוא
4.8
3.7
3.4
3.5
2.6
2.8
2019
2020
2021
2022e
2023f
2024f

חוב חיצוני (באחוזי תמ"ג)
52.6
47.9
46.1
48.1
47.5
38.2
2019
2020
2021
2022e
2023f
2024f

החשבון השוטף ב-% תמ"ג
מאזן חשבון שוטף
מאזן חשבון מסחרי
מאזן חשבון שירותים
מאזן חשבון הכנסות
מאזן העברות שוטפות
10.0
5.0
0.0
-5.0
-10.0
-15.0
-20.0
-25.0
2019
2020
2021
2022E
2023F
2024F

רקע ומאפיינים פוליטיים:

סוג המשטר: רפובליקה נשיאותית			**שנת קבלת עצמאות:** 1847
עומד בראש המדינה: הנשיא **George Weah** (מאז ינואר 2018)	**הבחירות הבאות:** אוקטובר 2028		**אורך תקופת הכהונה:** 6 שנים (אפשרות לכהונה שניה)
מבנה הפרלמנט: דו-ביתי	**מס' מושבים:**	**אורך תקופת הכהונה:**	**הבחירות הבאות:**
1. סנאט	30	9 שנים	אוקטובר 2029
2. בית הנבחרים	73	6 שנים	אוקטובר 2029

במהלך שני העשורים האחרונים של המאה העשרים, התקיימו בליבריה שתי מלחמות אזרחים, הראשונה מ-1989 עד 1996 והשנייה מ-1999 עד 2003. במסגרת מלחמות אלו מאות אלפי אנשים נרצחו ומיליונים ברחו למדינות שכנות. גם לאחר הסכם השלום שנחתם ב-2003 המהומות נמשכו. בשנת 2005 נערכו בליבריה בחירות דמוקרטיות בהן ניצחה אלן ג'ונסון-סירליף אשר לאחר בחירתה הפכה לנשיאה הראשונה ביבשת אפריקה.

באוקטובר 2023 נערכו בחירות כלליות במדינה. בניגוד לציפיות, הנשיא המכהן ג'ורג' וואה לא הצליח להיבחר לכהונה שניה. ג'וסף בואקאי, מועמד מטעם מפלגת מרכז Unity Party, פוליטיקאי מנוסה שכיהן כסגן הנשיא בעברו, ניצח את הנשיא המכהן לאחר סיבוב השני של הבחירות ביתרון צר של 50.64% מהקולות. הבחירות הוגדרו כחופשיות, הוגנות ושקופות על ידי משקיפים בינלאומיים. הנשיא היוצא קיבל את תוצאות הבחירות והבטיח שיעביר את השלטון על פי החוק, צעד חשוב עבור דמוקרטיה ליברית.

הנשיא הנבחר צפוי להתחיל את כהונתו בינואר 2024, הוא הבטיח להתמקד בהחייאת הכלכלה שנמצא במצב שברירי באמצעות עידוד עסקים והגדלת גבית מיסים שיספקו גמישות פיסקלית ויאפשרו הנגשת שירותים ציבוריים בסיסיים. בנוסף, הוא הבטיח המשך מאבק נגד שחיתות, פיתוח תשתיות ובחינת הסכמי הזכיינות הקיימים בסקטור הכרייה (בדגש על כריית יהלומים וזהב) על מנת לוודא שהם מטיבים עם המדינה בצורה הטובה ביותר. יחד עם זאת, גילו המכובד הנשיא הנכנס (78) לעומת אוכלוסיה צעירה יחסית במדינה ומצב בריאותו הירוד עלולים להקשות עליו ביישום המדיניות.

אוכלוסיית ליבריה צומחת בקצב שנתי של 2.37%, מעל 60% מהאוכלוסייה מתחת לגיל 25. המדינה מתמודדת עם חוסר בטחון תזונתי שהחמיר עקב מחירי מזון גבוהים כתוצאה מהשפעותיה של המלחמה באוקראינה על מחירי הסחורות הגלובליים. בנוסף, רמת השחיתות בליבריה גבוהה מאוד – דירוג 142 מתוך 180 במדד השחיתות לשנת 2022 (החמרה בהשוואה לשנת 2021). בניסיון להתמודד עם חוסר שביעות רצון ציבורי שהולך וגובר עקב רמת החיים הנמוכה ושחיתות גבוהה, הממשלה מתכננת להמשיך ולתמוך בשכבות אוכלוסיה חלשות באמצעות הוצאות חינוך ושירותי בריאות, ולחקור באופן רשמי פרשיות שחיתות. עם זאת, המאמצים במאבק נגד שחיתות צפויים להיות שטחיים וככל הנראה ההתקדמות לא צפויה להיות משמעותית.

הממשלה צפויה להתמקד בפיתוח תשתיות ובהמשך התמודדות עם הלחצים האינפלציוניים. היא צפויה להמשיך את התוכנית לשגשוג ופיתוח שנועדה לפעול בשנים 2018-2023. התוכנית כוללת צעדים המכוונים לצמצום העוני, יצירת מקומות עבודה, פיתוח מיומנויות, גישור על פערים הקשורים לתשתיות ופיתוח חקלאי, להפחתת התלות של המדינה ביבוא מזון. ההתקדמות צפויה להיות מוגבלת. ההתקדמות של התוכנית צפויה להיות מוגבלת עקב מגבלות פיסקליות ומנהליות. בשנת 2024 הממשלה החדשה עלולה למנף את ההון הפוליטי שלה והיעדר דרישות מדיניות של קרן המטבע להשגת מטרות פוליטיות.

יחסי חוץ-

בתום מלחמת האזרחים במדינה בשנת 2003, ליבריה חיזקה את יחסי החוץ שלה עם מדינות המערב, ובמקביל מקיימת יחסים למול סין, רוסיה, קובה ומספר מדינות ערביות. יחסיה של ליבריה עם ארה"ב הינם חזקים ועתידים להישאר כאלה ולראייה שיתוף הפעולה הפיננסי והצבאי בין המדינות. נשיא ארה"ב ג'ו ביידן הזמין את נשיא וואה לפסגת מנהיגי ארה"ב – אפריקה שהתקיימה בדצמבר 2022 בוושינגטון. ליבריה נשארת בת ברית חשובה של ארה"ב על רקע עלית

השפעתן של סין ורוסיה ביבשת אפריקה. לבריה זכתה לתמיכה בסך 20 מיליון דולר למימון הבחירות במדינה וצפויה להמשיך להנות מהעברת כספים מארה"ב בשנים הקרובות.

היחסים של ליבריה לאיחוד אירופי ממשיכים להיות טובים, קיימים שיתופי פעולה הדוקים בתחומים רבים כגון פיתוח כלכלי, חיזוק הדמוקרטיה, זכויות אדם וביטחון. איחוד אירופי הוא אחד התומכים החשובים של המדינה ומספק לליבריה סיוע כלכלי רחב ותמיכה פוליטית.

ליבריה שותפה בקהילה הכלכלית של מדינות מערב אפריקה (ECOWAS) שמיועדת לקידום שתוף פעולה כלכלי בין המדינות החברות בה במטרה להעלות את רמת החיים ולקדם פיתוח כלכלי ובארגון אזורי MRU . חברויות אלו מחזקות את קשרי המדינה עם המדינות השכנות ומדינות אחרות בעולם.

ליבריה זוכה לתמיכתם של גופים מולטילטרליים שמסייעים לה בהתמודדות עם השלכות המלחמה באוקראינה ועם הלחץ על מאזן התשלומים שלה. בתחילת 2023 נחתמו שני הסכמים עם הבנק העולמי למימון פרויקטים בתחום שינויי האקלים ואנרגיה סולארית.

קרן המטבע -

בדצמבר 2019 נחתם הסכם מסוג ECF מול הקרן על סכום כולל של כ-214 מיליון דולר ל-4 שנים. מטרות הליבה של תוכנית הקרן הן שיפור היציבות המקרו-כלכלית ושיפור מוסדות הממשל תוך התמקדות במדיניות פיסקלית ומוניטרית יעילה. בספטמבר 2022 השלימה קרן המטבע סקירה רביעית במסגרת התוכנית, בה ציינה כי מרבית יעדי התוכנית הושגו. בסקירה מפרטים כי היציבות המקרו-כלכלית הושגה, אך עדיין קיים עיכוב ביישום הרפורמות המבניות. תוכנית ה-ECF עם קרן המטבע צפויה להסתיים בדצמבר 2023.

תמיכת קרן המטבע משמשת כעוגן לצעדי המדיניות ומסייעת למדינה לממן את הגירעונות הפיסקאליים והחיצוניים שלה בשנים הקרובות. כמו כן, הממשלה נעזרת בתמיכת הקרן לצורך השגת מימון נוסף מתורמים וארגונים מולטי-לטרליים. כפי שבשנת 2022 הממשלה הבטיחה מספר הלוואות בתנאי מענק בשווי של 100 מיליון דולר מהבנק העולמי.

המדינה גם נהנתה מ-RCF ביוני 2020 בסכום של כ-50 מיליון דולר, מהקלה בשירות החוב בהיקף של כ-45 מיליון דולר למשך שנתיים החל מאפריל 2022, ומהקצאת SDR תקופתית רוחבית באוגוסט 2021 בסכום של כ-350 מיליון דולר.

מועדון פריז -

פרסה 6 פעמים במסגרת המועדון (1980, 1981, 1983, 1984, 2008, 2010). שתי הפריסות האחרונות עדיין פעילות. המדינה לא השתתפה בתוכנית ה- DSSI.

מאפיינים כלכליים

ליבריה היא מדינה בעלת הכנסה נמוכה מאוד, שנשענת במידה רבה על סיוע חיצוני והעברות כספים. ההכנסה לנפש במדינה עומדת על כשליש מהרמה שקדמה למלחמות האזרחים בשנים 1989-2003. צמיחה ארוכת טווח במדינה תלויה בגיוון הכלכלה, הגדלת ההשקעות, עלייה במחירי הסחורות, המשך הסיוע החיצוני הנרחב, פיתוח תשתיות ומוסדות, מאבק בשחיתות ושמירה על יציבות פוליטית.

מאז התפרצות מגיפת אבולה ב-2014, הצמיחה במדינה תנודתית. לאחר שהייתה שלילית במשך שנתיים רצופות, בעיקר בשל השפעת הקורונה, הצמיחה חזרה להיות חיובית בשנת 2021. למרות שיעורי התחסנות לא גבוהים (נכון לספטמבר 2022 רק 46% מהאוכלוסייה התחסנה באופן מלא), התאוששות כלכלית צפויה להישאר חזקה. צמיחה כלכלית מונעת בעיקר על ידי סקטורים חקלאות והכרייה. ליבריה מייצאת גומי, עופרת ברזל, זהב ויהלומים. הצמיחה פגיעה בפני האטה בכלכלה הגלובלית בשל הישענותה על יצוא. ב-2023 התוצר יעלה בשיעור של 4.5% , נמוך יותר מ4.8% שנרשם ב-2022 , על רקע ירידה בביקוש מצד שותפות סחר מערביות ואינפלציה שמכבידה על הצריכה, אך ב-2024 קצב עלייתו יהיה גבוה יותר כ-4.8% , בעיקר בתמיכת הצמיחה רחבה בתעשיות הכרייה (כולל זהב ויהלומים) והשקעות בתשתיות. לפי התחזיות של קרן המטבע, הצמיחה הכלכלי בשנים 2025-2027 צפויה להיות גבוה מ-5%.

פעילות הכרייה תמשיך להוות מנוע צמיחה עיקרי עובר ליבריה בשנים הקרובות. הצמיחה במגזר התעשייתי תהיה מונעת בעיקר על ידי עלייה בתפוקת הזהב והיהלומים. המגזר החקלאי ימשיך להתרחב במתינות בשנים הקרובות כתוצאה מהשקעה בחקלאים, צמיחה בענף הדיג וגידול בייצור הגומי. ההשקעה הפרטית צפויה להשתפר, בעיקר הודות

להסכם חדש ל-25 שנה שהושג עם ArcelorMittal בספטמבר 2021, המאשר הארכה בסך 800 מיליון דולר להסכם לפיתוח מינרלים שנחתם ב-2005. ההסכם כולל את הרחבת המכרה ועבודה על מתקני המפעל, הרכבת והנמל. משנת 2023 המכרה יאפשר אספקה שנתית של בין 15 עד 30 מיליון טון עפרות ברזל, לעומת 4.5 מיליון טון ב-2022. המשך הפיתוח הפרויקט של ArcelorMittal יתמוך במגזר הבניה, ימשוך השקעות בתשתיות, במיוחד הרחבת קיבולת של מסילת הרכבת במשרתת את נמל ביוקנן ושל הנמל עצמו.

<u>אירועים מקרו-כלכליים:</u>

לאחר התפרצות משבר הקורונה, הכלכלה בליבריה חוותה התאוששות משמעותית בשנת 2021, בשל עליה בביקוש החיצוני, עליה במחיר רכיבי היצוא המרכזיים של ליבריה והתחדשות הפעילות המקומית. תוכנית החיסונים במדינה מתקדמת באיטיות, עם כ-46% מהאוכלוסייה אשר מחוסנים באופן מלא. לאחר ההתאוששות הכלכלית ישנה נסיגה מסוימת בעקבות מלחמת רוסיה-אוקראינה. ההשפעה המרכזית של המלחמה נוגעת לרמות האינפלציה עקב הרמות הגבוהות של מחירי המזון והדלק והתדרדרות במאזן תקציבי.

<u>מדיניות פיסקאלית וחוב ממשלתי</u>:

הגירעון הפיסקאלי צפוי לרדת מ-6.9% מהתמ"ג שנרשם ב-2022 ל-5.1% מהתמ"ג ב-2023 ולאחר מכן ל-3.8% מהתמ"ג ב-2024, בעיקר בתמיכת תוכנית ECF של קרן המטבע. הגירעונות יהיו ממומנים ברובם על ידי מענקים והלוואות בתנאים מוזלים מגופים מולטילטרליים גדולים, כולל הבנק העולמי. הממשלה החדשה צפויה להמשיך במדיניות המכוונת לשיפור הקיימות הפיסקלית.

ב-2023 ההוצאות הממשלתיות יעלו במונחים נומינליים עקב בחירות, אך ירדו כאחוז מהתמ"ג. הפסקת סבסוד יקר על אורז תפחית את קצב הגידול של ההוצאות. התקדמות ברפורמות למפעלים בבעלות ממשלתית (SOE) שמטרתן לשפר א ניהול הפיננסי שלהם ולהפחית את הנטל שלהם על המדינה, תסייע גם היא להקל על לחצי ההוצאות. יחס ההוצאות לתוצר צפוי לרדת גם ב-2024, ככל שההוצאות הקשורות לבחירות יצטמצמו והמאמצים לצמצם את חשבון השכר במגזר הציבורי ולשפר את הממשל הפיננסי יתקדמו.

ההכנסות הממשלתיות צפויות לעלות בקצב גבוה יותר ב-2023 כתוצאה מיוזמות לשיפור במנהל מס. מקור נוסף להגדלת ההכנסה הממשלתית ב-2023 יהיו תמלוגים שיתקבלו במסגרת הסכם פיתוח המינרלים שנחתם עם ArcelorMittal, שתשתמש במסילת הרכבת של ליבריה ובתשתית ביוקנן (נמל ליבריה) לייצוא עפרות ברזל מליבריה וגינאה. ההכנסות ימשיכו לעלות בצורה חדה ב-2024 ככל שזרית התמלוגים תתעצם.

החוב הממשלתי צפוי לעמוד על 55% מהתמ"ג ב-2022 והוא יירד לרמה של 50.9% מהתמ"ג בסוף 2024, מה שמשקף צמצום הגירעון הפיסקאלי. התקדמות מתמשכת בריסון הגירעון הפיסקאלי תפיג את החששות ארוכי הטווח לגבי קיימות החוב. החוב החיצוני הציבורי מהווה כ-70% מסך החוב הציבורי. ליבריה לא מדורגת על ידי סוכנויות הדירוג הבינלאומיות אינה מנפיקה אג"ח בשווקים הבינלאומיים.

<u>מדיניות מוניטרית</u>:

במערכת הפיננסית ישנה דולריזציה במידה גבוהה ולכן היכולת לקיים מדיניות מוניטרית יעילה היא מוגבלת. ביוני 2023 העלה הבנק המרכזי את הריבית במשק ל-20% במטרה להשתלט על לחצים אינפלציוניים. שיעור האינפלציה השנתי הממוצע הגיע ל-11.2% ב-2023 ולפי הערכות אקונומיסט, היא צפויה לרדת ל-9.2% ב-2024. ככל שאינפלציה תמשיך לרדת, הבנק המרכזי צפוי להתחיל עם הורדות ריבית במהלך 2024. מדיניות הבנק המרכזי אינה צפויה להיות מושפעת מתוצאות הבחירות הכלליות של אוקטובר 2023.

המחירים לצרכן עלו בממוצע ב-11.2% בשנת 2023, עליה חזקה מהנתון של 7.6% שנרשם ב-2022. מקור הקפיצה באינפלציה בעלויות מזון ושירותים מקומיים גבוהים, שיבושים לוגיסטיים עקב מלחמת רוסיה-אוקראינה והפיחות המתמשך של הדולר הליברי. הלחצים האינפלציוניים יתמתנו במחצית השנייה של 2023 , בסיוע ירידה השוואתית במחירי מזון ודלק מזוקק (סעיפי יבוא עיקריים) והשפעת מדיניות הידוק מוניטרי. האינפלציה תאט ב-2024, לממוצע של 9.2%, עם הקלה נוספת במחירי המזון והאנרגיה העולמיים ובמגבלות שרשרת האספקה.

דולר ליברי ייחלש בשנים 2023-2024 בשל גירעון רחב במאזן התשלומים ותיאבון סיכון ירוד מצד המשקיעים בעולם. המטבע יפחת מ-L$154.5:US$1 בסוף 2022 ל-L$191.9:US$1 בסוף 2023. פיחות יאט ב-2024 בהמשך לירידת התנודתיות הקשורה לאי וודאות לגבי הבחירות של אוקטובר 2023. ע"פ נתוני הבנק המרכזי הליברי, בסוף מרץ 2023

שווי יתרות מט"ח ירדו ל-581.7 מיליון דולר. הן צפויות לעלות במהלך 2023-2024 בתמיכת רווחי היצוא העולים, אך יישארו יחסית נמוכות ויכסו 3.7 חודשי יבוא בממוצע בשנים אלו, מה שיגביל את יכולת הממשלה למשוך יתרות חוץ כדי לתמוך בערך המטבע.

מערכת בנקאית:

המגזר הפיננסי בליבריה קטן ומורכב מ-9 בנקים. המערכת הבנקאית עומדת בפני אתגרים רבים, וביניהם איכות האשראי וסיווג ההלוואות, כאשר כל הבנקים מלבד אחד מפרים את תקרת הרגולציה של 10% שנקבעה להלוואות ללא תנועה. הבנק המרכזי במדינה מתכנן לנסות לייצר תמריצים לבנקים מסחריים להתרחב במדינה, ולהגדיל את שיעור המטבע המקומי המוחזק במערכת הבנקאית. כמו כן, בניסיון להתמודד עם העלייה בשיעור ההלוואות ללא תנועה, הבנק המרכזי מתכנן לערב בנקים מסחריים לצורך שיפור איכות הנכסים. ככל הנראה פרויקטים אלו ייושמו רק לאחר 2023, בשל היכולת המוגבלת למימון ממשלתי.

מצב חיצוני:

מצבה החיצוני של ליבריה הינו פגיע. הגירעון השוטף צפוי להישאר רחב בשנים 2023-2024, הוא יעלה מ-16.8% ב-2022 ל-19.5% בשנת 2024 מאחר ורוב מחירי הסחורות צפויים לרדת במידה מסוימת לאחר זינוק שנרשם בשנים 2021-2022. ליבריה תישאר חשופה לשינויים במחירי הסחורות לאור הרכב היצוא שלה שברובו מגיע מתעשיות הכרייה. יבוא מוצרי הון הקשור לפרויקט חברת ArcelorMittal, הכולל הרחבה מאסיבית של הפקת עפרות ברזל והשקעה בקיבולת רכבת ונמלים, יביא לעליה חדה בצמיחת היבוא. לכן, למרות הירידה במחירי הדלק והמזון, העלייה ביבוא תגבר על העלייה ברווחי היצוא ותביא להגדלת הגירעון השוטף. הגירעון ימומן באמצעות השקעות זרות ישירות בתעשיות עפרות הברזל והזהב בשילוב עם משיכות עתודות מט"ח. לפי קרן המטבע, בטווח הארוך ליבריה תצטרך להשקיע מאמצים להפוך את הייצוא במדינה למגוון ותחרותי.

עלייה מתונה במגזר התיירות תגדיל את יצוא השירותים, אך חשבון השירותים יישאר בגירעון כבד, לאור יבוא גדול הקשור להרחבת הפעילות של ArcelorMittal בליבריה. הגירעון בחשבון ההכנסות יגדל מעט ככל שרווחי מגזר הכרייה יימשכו על ידי החברות הפועלות, לאור מחירי הזהב העולמיים הגבוהים והתרחבות גדולה בתפוקת עפרות הברזל. עודף העברות שוטפות יגדל בשנים 2023-24, לאחר ירידה ב-2022 כאשר העברות הכספים של עובדים מליברים בחו"ל ירדו משיאים שנרשמו בתקופת קורונה.

יחס החוב החיצוני לתוצר צפוי לעלות ל-48.1% לעומת 46.1% בשנת 2022. החוב החיצוני הציבורי מהווה כ-70% מסך החוב הציבורי. כמו כן עתודות המט"ח צפויות לפחות ל-3.7 חודשי יבוא בשנת 2022 ו-3.4 בשנת 2023. לפי נתוני קרן המטבע, רמת עתודות המט"ח של ליבריה צפויה לעמוד על כ-4.0 חודשי יבוא בשנת 2022, בזכות ההקצאה של קרן המטבע באוגוסט 2021, שהעלתה את רמת עתודות המט"ח מעל רף המינימאלי של 3 חודשים, מ-2.8 חודשי יבוא בשנת 2020 ל-4.8 חודשי יבוא בשנת 2021. לפי דוח של קרן המטבע מספטמבר 2022 נראה כי עתודות המט"ח צפויות להישאר יציבות בשנים 2024-2027 ולכסות 4.2 חודשי יבוא.

לפי ניתוח קיימות החוב של קרן המטבע (DSA) שפורסם בספטמבר 2022, החוב של ליבריה הינו בר-קיימא, רמת הסיכון של ליבריה לאירוע כשל הוא גבוה. יחד עם זאת, הסיכון לחוב החיצוני הוא מתון, וייתכן כי עד 2026 רמת הסיכון הכוללת לחוב הציבורי תהפוך למתונה. בניתוח מפורט כי מעל 90% מהחוב החיצוני במדינה הוא הלוואות בתנאי מענק ותנאים מאוד נוחים אשר שייך לגורמים מולטילטרליים.

מלבד קרן המטבע, למדינה קשרים חזקים עם הבנק העולמי והבנק לפיתוח אפריקה שהעבירו כספים רבים לטובת פרויקטים שונים. כיום הבנק העולמי בליבריה פועל בכ-24 פרויקטים בשווי של מעל 1.4 מיליארד דולר. בנוסף, מסגרת שותפות של הבנק העולמי וליבריה (CPF) שאושר לשנים 2019-2024 מתמקד בקידום הצמיחה הרחבה וגיוון הכלכלה, פיתוח הון אנושי ושיפור התשתיות. בטווח הארוך, רכיב המענקים צפוי לקטון, כאשר ליבריה צפויה להרחיב את המימון עם הלוואות לא בתנאי מענק.

תמ"ג לפי מגזרים: חקלאות 34.0%, תעשייה 13.8%, שירותים 52.2% (הערכה לשנת 2017).

סחר חוץ

שותפות סחר עיקריות- ייצוא: גינאה (32%), פולין (10%), שוויץ (8%), יפן (7%), וסין (5%). [1]

שותפות סחר עיקריות- ייבוא: סין (41%), יפן (21%) ודרום קוריאה (18%). [1]

מוצרי ייצוא עיקריים: ספינות, ברזל, זהב, גומי, נפט גולמי. [1]

מוצרי ייבוא עיקריים: ספינות, נפט מזוקק, מבני ברזל, מדחפי סירות, צנטריפוגות. [1]

סחר עם ישראל: ייצוא לישראל- אין; ייבוא מישראל- 463 אלף דולר. [2]

מקורות: EIU (אוגוסט 2023), קרן המטבע הבינלאומית (ספטמבר 2022), מועדון פריז, COFACE, World Bank, Transparency International, CIA factbook, Bloomberg ומקורות נוספים.

[1] CIA factbook, נתוני 2019
[2] הלמ"ס, נתוני 2022

אינדיקטורים כלליים	2019	2020	2021	2022e	2023f	2024f
אוכלוסייה (מיליון)	5.0	5.1	5.2	5.3	5.4	5.5
תמ"ג נומינלי (מיליארדי דולר)	3.3	3.0	3.5	4.0	4.1	4.2
תמ"ג נומינלי (מיליארדי מטבע מקומי)	618.9	582.2	583.0	611.9	715.9	824.5
תמ"ג לנפש (דולר)	666	598	676	755	751	766
צמיחה ריאלית (%)	-2.5	-3.0	5.0	4.8	4.5	4.8
צמיחה ריאלית לנפש (%)	-4.3	-4.9	2.8	2.6	2.3	2.6

סקטור פיסקלי						
באחוזי תמ"ג						
מאזן תקציבי	-5.1	-3.7	-2.4	-6.9	-5.1	-3.8
הכנסות הממשלה	28.3	30.3	27.3	27.6	28.1	28.3
הוצאות הממשלה	33.4	34.0	29.7	34.5	33.2	32.1
חוב ציבורי	45.0	58.6	53.3	55.0	53.2	50.9
ב-% מההכנסות	159.1	193.4	195.2	199.3	189.3	179.9

סקטור מוניטרי ופיננסי						
באחוזים						
ריבית על הלוואות	12.4	12.4	12.4	12.4	12.4	12.0
ריבית על פקדונות	–	–	–	–	–	–
שיעור אינפלציה (ממוצע)	27.0	17.0	7.8	7.6	11.2	9.2
שיעור אינפלציה (לסוף תקופה)	–	–	–	–	–	–
USD/XAF						
שע"ח נומינלי (לסוף תקופה)	187.9	164.2	145.4	154.5	191.9	196.6
שע"ח נומינלי (ממוצע לתקופה)	186.4	191.5	166.2	152.9	175.8	194.5
שע"ח ריאלי-אפקטיבי (2010 = 100)	–	–	–	–	–	–

מקור: EIU (אוגוסט 2023), קרן המטבע הבינלאומית (ספטמבר 2022)

	2019	2020	2021	2022e	2023f	2024f
מאזן התשלומים						
במיליוני דולר (אלא אם כן צוין אחרת)						
מאזן חשבון שוטף	-654	-548	-626	-671	-772	-826
ב- % תמ"ג	-19.7	-18.0	-17.8	-16.8	-19.0	-19.5
מאזן חשבון מסחרי	-391	-390	-457	-470	-569	-630
ב- % תמ"ג	-11.8	-12.8	-13.0	-11.7	-14.0	-14.9
ייצוא סחורות במונחי F.O.B	542.9	607.7	881.2	1,058.0	1,112.0	1,167.6
ייבוא סחורות במונחי F.O.B	933.8	998.0	1,338.0	1,528.0	1,681.0	1,798.0
מאזן חשבון שירותים	-299	-306	-286	-275	-276	-290
ב- % תמ"ג	-9.0	-10.1	-8.1	-6.9	-6.8	-6.8
ייצוא שירותים	11.1	11.7	5.0	13.8	15.0	16.3
ייבוא שירותים	310	317.4	290.6	288.5	291.4	306.0
מאזן חשבון הכנסות	-96	-99	-104	-106	-115	-115
ב- % תמ"ג	-2.9	-3.3	-2.9	-2.7	-2.8	-2.7
ייצוא הכנסות	32	21.0	21.8	20.6	20.6	22.1
ייבוא הכנסות	128.4	120.4	125.3	126.7	135.6	137.1
העברות שוטפות, נטו	133	248	220	180	189	209
ב- % תמ"ג	4.0	8.2	6.3	4.5	4.6	4.9
השקעות ישירות זרות, נטו (FDI)	86.6	18.4	31.8	-12.7	45.0	71.4
ב- % תמ"ג	2.6	0.6	0.9	-0.3	1.1	1.7
ב- % המאזן בחה"ש	13.3	3.4	5.1	1.9	5.8	8.6
חוב ונכסים חיצוניים						
במיליוני דולר (אלא אם כן צוין אחרת)						
סך החוב החיצוני	1,267.3	1,457.1	1,846.3	1,846.2	1,958.8	2,014.0
ב- % תמ"ג	38.2	47.9	52.6	46.1	48.1	47.5
ב- % יצוא	216.3	227.5	203.3	169.0	170.7	167.0
סך החוב החיצוני לטב"א	871	984	1,048	1,094	1,144	1,216
סך החוב החיצוני לט"ק	0.1	0.0	0.0	0.0	12.0	14.0
קרן המטבע	396.3	472.9	798.5	752.2	803.1	784.1
פיגורים על תשלומי ריבית	0.057	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
פיגורים על תשלומי קרן	0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
עתודות מט"ח	297	341	701	600	605	649
בחודשי יבוא	2.6	2.8	4.8	3.7	3.4	3.5
שירות החוב						
במיליוני דולר (אלא אם כן צוין אחרת)						
שירות החוב השנתי	50	75	70	103	111	107
ב- % יצוא	8.6	11.7	7.8	9.5	9.7	8.9
תשלומי קרן	32.8	56.3	49.2	74.2	79.8	76.0
תשלומי ריבית	17.6	18.9	21.2	29.1	31.1	31.2
יחס ריבית להכנסות	1.88%	2.05%	2.22%	2.64%	2.72%	2.60%
יחס קרן להכנסות	3.49%	6.12%	5.14%	6.72%	6.98%	6.33%
יחס שירות החוב להכנסות	5.37%	8.17%	7.36%	9.35%	9.69%	8.93%
מערכת בנקאית						
באחוזים						
יחס הלימות ההון (הון רגולטורי לנכסי הסיכון)	22.2	30.2	23.6	....	....	....
הלוואות ללא תנועה ברוטו מסך הלוואות ברוטו	17.5	21.6	22.9	....	....	....

מקור: EIU (אוגוסט 2023), קרן המטבע הבינלאומית (ספטמבר 2022)